

niet in de Unie wilden opgaan, niet officieel erkennen.

Toen Friedrich Wilhelm IV aan de regering kwam, begonnen de oud-Lutherschen, gelijk we ze maar zullen noemen, om erkenning door de regering te vragen. In 1845 werd hun de mogelijkheid, om in Pruisen te bestaan, van regeringswege geopend, maar de hun toekomende naam en rechten van de Luthersche kerk werden hun niet gegeven. Daarbij lieten zij het niet zitten. De concessie hun gedaan, namen zij aan, maar zij gingen voort met petitiioneer. In 1862 gaf de minister van eeredienst in zijn advies aan het huis van afgevaardigden te kennen, dat het hem voorkwam, alsof de oud-Lutherschen zich zonder oorzaak van de Evangelische kerk hadden afgescheiden, want de Luthersche belijdenis en daarmede de Luthersche kerk bestaat nog altijd in de Evangelische landkerk. Op dit woord hebben de gescheidene Lutherschen den minister geantwoord, dat, wanneer het waar was, gelijk de minister gezegd had, dat daar waar de Luthersche belijdenis was ook de Luthersche kerk te vinden is, zij dan ook als de Luthersche Kerk moesten erkend worden, daar de minister toch niet kon ontkennen, dat de Luthersche belijdenis bij hen gevonden werd. Het is er den gescheidene Lutherschen niet om te doen om door de regering erkend te worden als de Luthersche kerk, maar om naast de naar de mening der regering in de Evangelische landkerk voortbestaande Luthersche kerk, de rechten eener officieel erkende Luthersche kerk te genieten.

Opmerkelijk is het, dat het orgaan der Lutherschen, hetwelk in de Evangelische landkerk te vinden is, de *Allgemeine Evangelische-Lutherische Kirchenzeitung*, het zeer voor de Luthersche broeders opneemt, die zich niet in de Pruisische Unie kunnen vinden. De geschiedenis heeft trouwens de Lutherschen die der Unie, welke de verschillen tusschen Lutherschen en Gereformeerden voor onoverwinnelijk verklaarde, niet kon onderschrijven, in het gelijk gesteld. De Unie was niet ten zegen, noch voor de Gereformeerde, noch voor de Luthersche kerken.

Weigerend antwoord op een dringend verzoek.

Kenige weken geleden deelden wij mede, dat eenige gemeentelieden van de staatskerk van Wurtemberg, zich tot den koning als hoofd der landkerk gewend hebben met het dringend verzoek om, met het oog op het voortwoerkend ongehoor in de gemeenten en op de ontkennende richting waarin de hooggeleerden, die de aanstaande predikanten aan de Universiteiten moeten opleiden, een zevente hoogleraar aan de Universiteit van Tübingen te benoemen, die uit de rechtzinnigen zou behooren gekozen te worden. Een bescheiden verzoek zou men zeggen — doch de minister van eeredienst heeft op dit adres namens het hoofd der landkerk geantwoord, dat de staat der geldmiddelen tot benoemen van een zevente hoogleraar bij de Theologische faculteit te Tübingen dit niet toeliet, en dat het voorts een dwaling was te denken, dat de zes hooggeleerden, waaruit thans de faculteit bestaat, liberaal zouden zijn. Waarschijnlijk zijn de heeren theologische professoren volgens van Ritschl en deze zijn er evenals ten onzent ook de ethischen der linkerzijde er zeer op gesteld, om met den naam van rechtzinnig genoemd te worden, al is het ook, dat zij in den grond der zaak in schier alle stukken der leer van de belijdenis der Luthersche kerk afwijken.

Wat nu het gevolg van dat weigerend antwoord zijn zal, is nog niet te bepalen. Wel hebben adressanten in hun verzoekschrift te kennen gegeven, dat zij van oordeel waren, dat, wanneer aan hun wensch geen gehoor gegeven werd, de eenheid van de landkerk gevaar lopen zou.

WINCKEL.

Voer Kinderen.

Door helpen geholpen.

XV.

EEN BEZOEK. (Slot.)

De tijd naderde, dat de weduwe haar woning zou verlaten om de nieuwe te gaan betrekken. Zij was midden in al de bezigheden, die een aanstaande verhuizing meebrengt, toen op zekeren morgen, tot haar groote verbazing, de vrouw van den goudsmid binnentrad.

„Juffrouw,” zoo sprak de binnentredende, „zijt gij niet een poos geleden bij ons geweest, om over een paar ringetjes en een spel te spreken?”

„Ja,” zei de weduwe, die daar liever maar niet aan dacht.

„Nu,” ging de ander voort, „gij kunt ze krijgen voor hetzelfde wat ze mij van gekost hebben, twee dollars.”

„Maar ik dacht, dat hij er zes voor krijgen kon. Heeft hij dit dan niet gedaan?”

„Ja, ziet gij, de heer die er dat voor geven wou, is niet teruggekomen. Maar daarbij, zou het toch niet goed zijn geweest. Zoudra ik er van hoorde, zei ik tot mijn man: Poet, zei ik, dat moet gij niet doen. De juffrouw, zei ik, is op die ringetjes gesteld, zei ik, en dit begreep hij ook, en, zei ik, ik zal ze zelf gaan brengen. Hier zijn ze.”

Met een haalde de juweliersvrouw een papier te voorschijn, en gaf dit met wat er in zat aan juffrouw Warder. Deze zette groote oogen op; zij begreep niet hoe de man in eens zoo veranderd en de vrouw zoo vriendelijk geworden was. Doch verblid dat zij de geschenken aan haar moeder, weer terugkreeg, betaalde zij de twee dollars en nam met dank het pakje aan.

„En nu, juffrouw,” ging de bezoeker voort, „kunt gij mij misschien ook een genoege doen. Ik weet, dat gij werkt voor mevrouw Denham en nog meer dames. Zoudt gij nu tijd hebben om voor mij ook een jupon te maken? Gij moet maar zeggen wat het kost.”

De weduwe begreep nu in eens heel de zaak. De goudsmidvrouw wilde graag even mooi gekleed zijn als de groote dames op het dorp, vooral tegen den zomer, nu er weer zoveel gasten kwamen. En die mooie kleeding was op die plaats heel moeilijk te krijgen, als juffrouw Warder er niet bij te hulp werd geroepen. De laatste echter maakte geen opmerkingen, maar zei alleen, dat zij bereid was het werk te doen, als er ten minste geen haast bij was. De ander ging vergenoegd heen.

Toen de zomer aanbrak, vertoefde moeder en kinderen voorgoed hun woning, en werden zij de buren van hun nieuwe vrienden. In menig opzicht was de verandering een groote verbetering, want de woning was ruim en had, gelijk alle huizen in dit deel van het dorp, een flinken tuin. Ook woonden ze er te midden van de dierbaren, voor welke de weduwe 't meest werkte, en ook dicht bij de school.

Met een verblijd hart vertelde de weduwe dit alles en veel meer aan den dominee, die haar spoedig na de verhuizing kwam opzoeken. Hij verblijdde zich met haar, en wenschte ook op hoe veel heerlijker nog dan de zegen, dien de Heere haar uitwendig schonk, de eeuwige zegen was, dien zij gekregen had, al was het ook langs een weg van moeite en beproeving.

De nieuwe buren bleken ook op den duur goede, hartelijke vrienden. De vader was natuurlijk veel afwezig, maar de moeder was een vriendelijke, dienstvaardige vrouw en, daar zij weinig zorgen en veel tijd had, hielp zij ongevraagd heel dikwijls haar buurvrouw als die druk zat te naaien, en er toch voor de kinderen en de huishouding moest gezorgd worden. David was een jongen van zessen klaar, dat is te zeggen, vooral waar de handen bij te pas kwamen. Op school had hij 't nooit heel ver gebracht, en van lezen hield hij niet bijzonder veel. Doch als er een hek geschilderd of een boom geplant, en een was rad hersteld of zoo iets gedaan moest worden, was David er bij en deed het vlug en goed. En zulke jongens en mannen moeten er ook zijn. De Heere God maakt van den een een knap werkmans, denk maar aan Ahabab en Bezaleel en van den ander een groot geleerde, zoals Daniel was. Maar allebei hebben 't van den Heere God en als ze hun werk goed doen, doen zij wat God wil.

Nu was 't echter ongelukkig, dat noch David, noch zijn moeder dit inzag. Zij waren geen menschen die goddeloos leefden, zij gingen ook trouw naar de kerk en deden hun plicht, zoals de juffrouw 't noemde. Maar zij wisten niet, dat er wat anders en veel meer noodig is, zal een zondaar voor tijd en eeuwigheid gelukkig zijn.

Juffrouw Warder had dit al spoedig bemerkt en het deed haar leed. Zij had den Heere haar wijsheid te geven om er eens over te spreken, al ging 't moeilijk. De zeemannsvrouw wilde wel hooren, want zij voelde altijd groote dankbaarheid jegens de weduwe, om den grooten dienst, welken deze haar bewezen had. Een eerste goede zaak, die juffrouw Warder wist te bewerken, was althans, dat ook haar buurvrouw in haar huisgezin den Bijbel begon te lezen. Dat moest David doen; hij had er wel niet veel zin in, maar hij zou het toch voor geen geld van de wereld zijn moeder iets gewenigd hebben. De dominee, die er van hoorde en er zeer verblijd over was, ging moeder en zoon eens spreken en gaf David een lijstje van hoofdstukken, die hij vooreerst maar eens lezen moest. Zoo geschiedde 't ook. En menigmaal had juffrouw Warder gelegenheid om met haar vriendelijke buurvrouw over de woorden Gods te spreken, in alle eenvoudigheid; maar des te beter werd het begrepen.

Toen de zeeman na maanden weer thuis kwam, vond hij heel wat veranderd — maar hij kon niet zeggen dat het er slechter op was geworden. Hij verblijdde zich, al verwonderde het hem zeer, zijn zoon zoo vlot uit den Bijbel te hooren lezen, en bespeurde ook wel hoe zijn vrouw en zijn zoon de omgang met de nieuwe buren goeddeed. En al weet ik niet hoe het allen metertijd ging, en of zij den Heere zochten en Vonden, dit is zeker, dat de twee gezinnen steeds nauwer werden verbonden en Gods Woord er gelezen en zijn Naam in psalm en lofzang werd geprezen.

De groote opoffering, die de weduwe zich eens getroost had, was haar rijkelijk vergolden. Doch niet daarom verblijdde zij zich 't meest, maar, gelijk ook de leeraar had gezegd, dat de Heere God in zijn genade haar de oogen had geopend en haar had geleid tot het Licht der wereld, den Heere Jezus Christus, wien te dienen nu haar lust was.

AAN VRAGERS.

Wat moet men verstaan onder „Manufacturen”? Wat behelst dit woord?

Het laatste 't eerst nemende, kunnen we zeggen, dat het letterlijk bedoeld is: iets dat met de hand gemaakt is. Zoo zou men een gebreide kous, een stok uit hout gesneden, tot de manufacturen kunnen rekenen.

Doch in ons land (elders is 't weer anders) behelst het woord thans katoenen, wollen en zijden goederen, kledingsstukken enz., die met de hand, maar ook wel in fabrieken en met behulp van werktuigen vervaardigd worden. Dit is nu wel niet juist, maar de woorden beteekenen nu eenmaal dikwijls iets anders dan de oorspronkelijke bedoeling is. Men spreekt b.v. van *handwerk* en *fabriekwerk* en onderscheidt die twee. Toch is 't niet mogelijk te zeggen, waar precies de werkplaats eindigt en de fabriek begint, en zou zelfs de schoenlapper zijn pot-huis ook een fabriek kunnen noemen.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Delfshaven, C. J. J. Engelbrecht te Andel (N.Br.) — Groningen B. C. L. F. van Schelven te Wageningen. — Woerden, W. J. Gunst te Rhoon. — Nieuwendam, G. Noordhoff te Lippenhuizen (Fr.)

AANGENOMEN: Waddingsveen, T. de Jager te Opeinde. — Lutter, J. Schoemakers te Veldhuizen. — Steenwijk A. W. Wolsink te St. Anna-Parochie.

BEDANKT: Bellingwolde, H. T. Hockema te Zevenhuizen (gem. De Leek) — Midland C. A. J. Buikema te Musselkanaal.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Herwijnen, J. G. Harthouten te Harlingen. — Buitendijk, H. J. Spekman te De Wijk. — Drunen, Nederhemert, Cillaarshoek en Hurwenen, W. J. M. Engelberts, cand. te Ommen. — Monster, J. D. de Lind van Wijngaarden te Oud-Abbas. — Harich en Ringbultum (Fr.), H. C. Lammerus te Rijperkerk (de Leeuwvelden). — Nijkerk op de Veluwe, K. Straatsma te Makkum en Cornwerd. — Nieuw-Lekkerland, L. A. F. Creutzburg L.H.F.m. te Pernis. — Ommen (bij Tiel), Klomp te Lunteren. — Wijnngaarden, W. Timmermans Paguy te Hoogerzand. — Blij, E. M. van IJssendijk te Kapelle (Zuid-Beveland). — Aarlanderveen, J. Verhave te St. Anna-Jacobspolder.

AANGENOMEN: Hummeloo, J. J. A. Herman te Everdingen. — St. Jansga, H. G. Ubink te Harselt. — Meppel (voor de zede maal beroepen), C. J. van Pannen te Langweer (Fr.)

BEDANKT: Oldeboorn en Nes, E. C. Gravemier te Gorinchem. — Oosterlittens, F. Gerns te Twijzel (Fr.) — Soesterberg, J. W. F. Gobius du Sart te Nieuw- en St. Joodland. — Ouderkerk aan den IJssel, H. Dooraveld te Wierden. — Leetbroek C. A. C. Bouthoorn te Groot-Ammer. — Steenderen C. A. H. J. Rooseboom te Vark bij Tiel. — Bieveliet, W. Timmermans Paguy te Hoogerzand. — Zuid-Beierland, G. H. Wagenaar te Aalsmeer. — Harderwijk, B. van Meer te Wijk bij Heusden. — Reswij, W. Magendans te Ester. — Oldelhorst, J. M. Conrad te De Lier (bij Delft). — Elburg, G. Nijhuis te Veendam.

Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden, die mij de verschuldigde abonnementsgelden over het afgelopen kwartaal toezonden, neem ik de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, nogmaals aan mijn verzoek te herinneren, om zulks alsnog vóór of op den 25sten dezer te doen.

De abonnementsprijs is voor „De Heraut” f. 1.20 per kwartaal.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan terstond bericht gezonden, dat tevens tot quitantie strekt.

P. S. Intekenaren op de premie „E voto Dordracens” wordt herinnerd, dat den 1sten April j.l. de derde termijn (3de deel) van f. 0.75 per exemplaar was te voldoen. Men zal mij verplichten door met dat bedrag den postwissel te verhoogen.

J. A. WORMSER.

Amsterdam, April 1894.

Advertentien.

Heden ging in tot de eeuwige ruste onze veel geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder
MARIA HOFMAN,
Widuwe van CORNELIS INGWERSEN, in den ouderdom van ruim 83 jaren.
Namens de familie,
C. M. INGWERSEN.
Amsterdam, 16 April 1894.

Aan familie en vrienden onzen oprechten dank voor de vele bewijzen van deelneming, bij onze veertigjarige Echtvereeniging ondevonden.

C. F. BEUMER,
en Echtgenoot.

Dordrecht, April 1894.

Christelijk Instituut voor Jongens, te Nieuwe-Pekela.

In een gezonde streek aan de Stoomtram gelezen. In- en Externaat. Onderwijs in de drie moderne talen, voornamelijk met het oog op de behoeften van den handel. Opleiding voor EXAMENS. Prospectus op aanvraag bij

het Hoofd der Inrichting.

E. UBELS.

GOLDSCHMEDING'S

Amerikaansche Orgels.

worden bij toenameing gevraagd. Men bezichtige de uitgebreide sortering of vrage Catalogi en oonditie.

Prijzen van f. 60, f. 70, f. 80, f. 100, enz. enz.

WARMOESSTRAAT N°. 141, AMSTERDAM.

Oude Theol. Werken.

Aangeboden: JOH. HENRIC. HEIDEGGERI, *Corpus Theologiae Christianae*, 1700 folio, krentig exempl. en *Bijbelverklaring* der Engelsche Godgeleerden PATRICK, POLUS e. a., compleet 26 deelen klein folio in krentig, kalfsledebanden.

Prijsgaave onder letters F. R., aan het bureau van de *Heraut*.

Doop- en Avondmaalstellen

van Tin, Britannia en verzilverd.

Teekeningen op franco aanvraag verkrijgbaar.

BRANDKASTEN

welke gesloten worden met 2-3 verschillende sleutels.

Geïllustreerde Prijscouranten verkrijgbaar.

MEYJES & HÖWELER, Amsterdam, Damrak No. 19.

Op het nummer letten s. v. p.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributies: Door Ds. J. J. A. Ploos van Amstel te Reijndijk f. 2.50; door Ds. J. Hartwig te Harmelen f. 40; door Ds. J. Sasse te Nieuweveen, uit Aarlanderveen f. 21. Achtienhoven f. 11. Kr. Mijdschroet f. 9. Nieuweveen f. 19.50. Noorden f. 3. Zevenhoven f. 17; samen f. 70.50; door den heer J. Diepenhorst te Strijen f. 100; door den heer J. van Wolfswinkel te Schiedam f. 2; van den heer W. H. te A. f. 500; door den heer H. van Winkelhof te IJsselmonde f. 66.50.

Aan collecten: Van de Geref. kerk te Velp f. 10.00; van idem te Heinoord f. 0.00; van idem te Herwijnen f. 5.07; van idem te Vuren f. 1; van idem te Well f. 4.25; van idem te Rossum f. 2.50.

Aan schenkingen: Door Ds. J. H. F. Gangel te Aalten f. 2.50; door den heer C. J. Leyh te Leiden, gevonden in de collecte f. 2.50 en f. 0.25, samen f. 2.75.

Voor de Medische faculteit: Door Ds. J. H. F. Gangel te Aalten f. 2.50.

Voor het Studiefonds: Bij Prof. Dr. A. H. de Hartogh ingekomen: door Ds. J. H. F. Gangel te Aalten f. 2.50; door den heer J. A. ter Wolde te Hilversum, van de Halvest. Ver. f. 41.25; van de Jongel. Ver. Pa. 121: 2 te L. f. 1.75; van mej. N. N. te V. f. 40.

S. J. SEEFAT.

Penningmeester.

Hilversum.

Vereeniging voor Hooger Onderwijs OP GEREFORMEERDEN GRONDSLAG.

Provinciale Universiteitsdag

op DONDERDAG 26 APRIL, 's morgens te 10 uur, in „FELIX FAFORE”, Smedestraat te Haarlem.

PROGRAM:

Openingswoord door Ds. R. MULDER, te Haarlem.

Eerste Referaat, over: „Het Reveil en de Vrije Universiteit”, door Prof. Mr. D. P. D. FABUS.

PAUZE.

Tweede Referaat, over: „De noodzakelijkheid eener Christelijke Universiteit”, door Prof. Dr. H. BAVINCK.

Derde Referaat, over: „De Universiteit en ons volk”, door Ds. B. VAN SCHELVEN te Amsterdam.

Slotwoord door Ds. F. ZANTINGE, te Hoorn.

Na elk Referaat zal gelegenheid worden gegeven tot debat.

Na afloop der vergadering zal er gelegenheid zijn tot deelneming aan een BROEDERLIJKE MAALTIJD.

Allen, die belang stellen in het Hooger Onderwijs op Gods Woord gegrond, worden tot deze Samenkomst uitgenoodigd.

Het Comité:

S. J. SEEFAT, Eere-Voorzitter.
Ds. J. D. v. d. MUNNIK, Voorzitter.
Ds. P. J. WIMMINGA, Vice-Voorzitter.
Mr. J. C. VON BRIEL-SASSE.
E. FELDER jr.
Ds. J. LANGHOOT.
Ds. R. MULDER.
Ds. C. STADIG ME.
Ds. W. S. VELTMAN.
Ds. F. ZANTINGE.
JOHS. DE JONGH, Secretaris-Penningmeester.

HAARLEM, April 1894.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelder a DEPOSITO 1/2 pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, zag het licht:

ACTA der Generale Synode

VAN

De Gereformeerde Kerken in Nederland.

Gehouden te Dordrecht, in den jare 1893.

Prijs f. 3.20.

Bij den Uitgever J. C. VAN SCHENK BRILL, te Dordrecht, is de late aflev. verschenen van:

DE REVOLUTIE VAN 1789

in Frankrijk en Nederland.

DOOR

P. VERGERS.

Compleet in 10 afleveringen à f. 0.25.

Dit populaire volkswerk zal in boeienden stijl, de volledige geschiedenis dezer revolutie, de bloedige drama's en de afschrikkelijke tafereelen die zij opleverde, voor oogen stellen en doen zien, wat de gevolgen zijn wanneer socialisme en anarchisme triomfeeren.

De teekening staat bij elken soliden Boekhandelaar en bij den Uitgever open.

ERNSTIGE

WAARSCHUWING

TEGEN EEN

GROOT GEVAAR.

Een woord tot KNAPEN en JONGELINGEN.

DOOR

C. F. SCHÖTTELNDREIER.

Amsterdam, SEYFFERT'S Boekhandel.

Prijs: 60 Cents, per 10 stuks f. 3.-.

ENCYCLOPÆDIE

DER

HELIGE GODGELEERDHEID,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Drie Deelen, samen ongeveer 100 vel of 1600 bladzijden druks.

Het eerste deel van dit standaardwerk verscheen dezer dagen. De beide andere deelen zullen D. V. in de eerste helft van 1894 volgen. De prijs is f. 0.15 per vel, dus ongeveer f. 15.-, maar nog niet nader te bepalen.

Men verbindt zich voor het geheele werk. Afzonderlijke deelen worden in geen geval geleverd.

Eerstedaags wordt een fraaie stempelband voor deel I verkrijgbaar gesteld.

Allen soliden Boekhandelaren nemen bestellingen aan.

DE UITGEVER,

J. A. WORMSER.

AMSTERDAM.

Bij HÖVEKER & ZOON, te Amsterdam, verscheen:

ALLERLEI VOOR ALLEN.

PROZA en POËZIE

DOOR

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs f. 0.50.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.

Dit blad w. Bijdragen v. van die blad. tentien aan e. Inzendingen. kunnen voor.

ZOND.

Schijnbaar we naar God king geleid w. dat desmette bede op de verzoeking. men kunnen van God de spaard worde dat Jezus on den: We sta heid, als bij leed en smart den last des leed ieder he is ons leed deeld, zodat drenkt wordt terwijl de an uit dien bitt tocht blijft de er dien de kastijding blijf ieder komt e dom des har iemand zoove de Heere klagd nog meer ge staat dit aldus gaat er van f bed op, om hoeding voor smarten, om verdriet. Str maar leijelijk gebed eenvoud ingeschapen t en van smart God zelf in ot ons blijven s waarbij het smart gevoelen al onze elien Gethisemans h ker voortijg den geleidg. verraadt dan zwakheid of. Dat ziet ge a wel anders. M lijden in zijn ant en het is n trek van des i het lijden atbi zullen afbide we het niet o en zin in leed ziekelijke neig Vandaar dat e lijden toch l weggaan, toel in staat noch gebed om atw de lippen van Zoo dat gebed schelijke in u het geloof in den ontzenuw te ontkomen. hier zijn zege vindt ge tal zich moedelo die pessimiste ten slotte in gen, er luv roemen. Mau toe. Het geloe echt mensche den drinkkele vanzelf doet t gaan. Al wet eenmaal sterv toot op het uit het leven onz uit het paradij het paradijs e smoecken, dat zonder zonde Vandaar dan e elk Christen, iende neder t te waken, te t ons van God e ondeugd, strijden met a dien zin is de be dan ook een w ook al weten komt, en dat